

Elena Ioana Iconaru
Constantin Ciucurel

Coordonatori colecție:

Prof.univ.dr. Ligia RUSU

Conf.univ.dr. Germina COSMA

Comitetul științific:

Klara Branzaniuc, Universitatea de Medicină Târgu-Mureș, România

Mirkov Dragan, University of Belgrade, Faculty of Sport and Physical Education, Serbia

Marian Dragomir, Universitatea din Craiova, Facultatea de Educație Fizică și Sport, Craiova, România

Paula Drosescu, Universitatea A.I. Cuza, Facultatea de Educație Fizică și Sport, Iași, România

Luminita Georgescu, Universitatea din Pitești, Facultatea de Științe, Kinetoterapie și Motricitate specială

Anca Ionescu, Universitatea de Medicină și Farmacie Carol Davila, București, România

Irene Kamberidou, National & Kapodistrian University of Athens, Greece

Taina Avramescu, Universitatea din Craiova, Facultatea de Educație Fizică și Sport, Craiova, România

Misiunea noastră este să producem și să furnizăm publicații inovative, bazate pe informații recente, în toate ariile de interes ale motricității umane. Astfel, colecția Motricitate Umană își propune să pună la dispoziția publicului interesat o serie de titluri de carte privind activitățile motrice de performanță, studii privind rolul activității fizice în îmbunătățirea calității vieții, aplicarea exercițiului fizic în scop profilactic și terapeutic prin programe kinetice în diverse patologii, bazele anatomice, biomecanice și evaluarea funcțională a exercițiului fizic.

Colecția reunește o diversitate de publicații, incluzând cărți de interes general și publicații științifice de înaltă ținută – studii, prezentarea unor proiecte de cercetare, teze de doctorat, antologii, atlase, etc.

Membrii comitetului științific pot trimite propunerile de publicare și altor specialiști din domeniu.

Propunerile pentru publicare se vor adresa comitetului științific:

colectia_motricitate_umana@yahoo.com

**Elena Ioana Iconaru
Constantin Ciucurel**

EVALUARE ÎN TERAPIA OCUPAȚIONALĂ

**Editura UNIVERSITARIA
Craiova, 2024**

Referenți științifici:

Prof. univ. dr. Cristina Mohora

Prof. univ. dr. Mircea Dănoiu

Copyright © 2024 Editura Universitaria

Toate drepturile sunt rezervate Editurii Universitaria

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

ICONARU, ELENA IOANA

Evaluare în terapia ocupațională / Elena Ioana Iconaru, Constantin Ciucurel. - Craiova : Universitaria, 2024

Conține bibliografie

ISBN 978-606-14-2017-9

I. Ciucurel, Constantin

615

© 2024 by Editura Universitaria

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețelele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

CUVÂNT ÎNAINTE

Dragi studenți și profesioniști din domeniul terapiei ocupaționale,

Bine ați venit în lumea evaluării în terapia ocupațională, un proces esențial în înțelegerea nevoilor și problemelor clientului/pacientului și planificarea unui plan de tratament adecvat. În această carte veți avea ocazia să învățați despre evaluarea fizică, cognitivă, psihologică și socială a clientului/pacientului, precum și evaluarea mediului în care acesta trăiește și muncește.

Evaluarea abilităților și competențelor ocupaționale este un demers esențial al evaluării în terapia ocupațională, care poate include evaluarea abilităților fine și grosiere de motricitate, precum și abilitățile cognitive și psihologice necesare pentru a efectua activități specifice. Acest proces poate ajuta la identificarea abilităților deficitare sau care lipsesc clientului/pacientului și la planificarea unui plan de tratament adecvat.

Veți descoperi că există o varietate de metode și instrumente disponibile pentru evaluarea abilităților și competențelor ocupaționale, cum ar fi evaluarea standardizată, observația directă, interviul și testarea. În această carte, vom discuta aceste metode și instrumente, precum și modul în care pot fi utilizate pentru a evalua abilitățile și competențele ocupaționale ale clientului/pacientului.

Sperăm că această carte va fi un ghid valoros pentru dumneavoastră, ajutându-vă să înțelegeți importanța procesului de evaluare pentru activitatea profesională a terapeutului ocupațional. De asemenea, dorim ca cititorii să înțeleagă faptul că evaluarea în terapia ocupațională nu este o activitate statică, ci un proces continuu, care se adaptează la nevoile și problemele clientului/pacientului. Terapeuții trebuie să fie sensibili la schimbările și progresul clientului/pacientului și să se asigure ca planul de tratament reflectă aceste schimbări. De aceea, terapeuții trebuie să colaboreze cu alte echipe de îngrijiri de sănătate și cu familia pacientului pentru a obține o imagine completă a stării pacientului și a nevoilor sale.

Cartea oferă o structură clară și organizată a evaluării în terapia ocupațională, abordând subiectul prin prisma teoriei și a aplicațiilor practice. Ea a fost structurată în mai multe capitole, care acoperă diferite aspecte ale evaluării, de la fundamentele evaluării la evaluarea cu ajutorul unor instrumente specifice.

Unul dintre punctele forte ale acestei cărți este multitudinea de studii de caz oferite ca exemplificări pentru diferite contexte și situații din terapia ocupațională. Fiecare capitol include studii de caz relevante, care ilustrează modul în care teoria prezentată poate fi aplicată în situații reale. Acestea oferă cititorului o perspectivă asupra modului în care evaluarea poate fi utilizată pentru a identifica nevoile și problemele unui client, precum și pentru a dezvolta planuri de intervenție personalizate. Studiile de caz prezentate în carte acoperă o gamă largă de probleme, precum dizabilități fizice și mintale și oferă soluții practice pentru evaluarea acestora.

Aceste studii de caz au fost structurate conform modelelor de practică din domeniu și oferă o perspectivă aprofundată asupra diferitelor situații și contexte în care evaluarea poate fi aplicată. Fiecare studiu de caz prezentat în carte ilustrează modul în care terapeuții ocupaționali pot aplica tehnici și metode specifice pentru a evalua nevoile pacienților și a le oferi suportul adecvat. Concluziile trase în urma fiecărui caz sunt prezentate clar și sintetic, iar reflecția personală aferentă adaugă profunzime și înțelegere suplimentară asupra procesului de evaluare din terapia ocupațională.

În concluzie, cartea oferă o perspectivă completă asupra evaluării în terapia ocupațională, prin prezentarea teoriei și a aplicațiilor practice, precum și prin multitudinea de studii de caz relevante oferite. Se dorește a fi un instrument valoros pentru terapeuții ocupaționali, dar și pentru studenții acestei specializări, care doresc să înțeleagă modul în care evaluarea poate fi utilizată pentru a identifica nevoile și problemele clienților și pentru a dezvolta planuri de intervenție personalizate.

Cartea reprezintă un ghid complet pentru evaluări, util pentru studenții de la nivelul de studii de licență, master, dar și clinicienilor experimentați. Acest ghid furnizează informații detaliate și utile despre evaluarea pacienților în diferite contexte terapeutice, oferind o perspectivă amplă asupra metodelor de evaluare standardizate și non-standardizate utilizate în practica terapeutică. Textul poate fi util pentru orice actual sau viitor specialist de terapie ocupațională care dorește să își îmbunătățească abilitățile de evaluare, precum și pentru cercetătorii care studiază dezvoltarea și utilizarea de instrumente de evaluare noi și inovatoare. Este important să reținem că evaluarea adecvată a pacienților este esențială pentru o terapie eficientă și pentru îmbunătățirea calității îngrijirii de sănătate.

Profesia de terapeut ocupațional a fost întotdeauna una în continuă evoluție, însă, în ultimii ani, am asistat la schimbări majore în modul în care abordăm evaluarea și tratamentul clienților/pacienților noștri. Tehnologia a adus o multitudine de noi instrumente care ne permit să colectăm date în timp real și să oferim intervenții personalizate, bazate pe nevoile și preferințele individuale ale pacienților.

Cu toate acestea, viitorul profesiei de terapeut ocupațional depinde de capacitatea noastră de a ne adapta în continuare la schimbările din societate și în domeniul sănătății. Noi, specialiștii în terapie ocupațională, trebuie să fim lideri în dezvoltarea și implementarea de noi tehnologii și abordări terapeutice, dar și să păstrăm în centrul atenției relația noastră unică și empatică cu pacienții noștri.

Suntem convinși că această carte de evaluare în terapia ocupațională va fi o resursă valoroasă pentru terapeuții ocupaționali interesați, oferindu-le noi cunoștințe și instrumente pentru a îmbunătăți practica lor și pentru a se adapta la schimbările în continuă evoluție ale profesiei.

Oricât de grele pot fi provocările, cu efort și perseverență, terapia ocupațională poate aduce schimbări semnificative în viețile oamenilor și poate contribui la îmbunătățirea sănătății și bunăstării lor. În lumina evoluției tehnologice și a noilor abordări în terapia ocupațională, suntem optimiști că viitorul profesiei este promițător și plin de oportunități neașteptate pentru a ajuta pacienții să își îmbunătățească calitatea vieții și să își atingă obiectivele terapeutice.

Terapia ocupațională se află într-un moment de transformare și inovație, cu noi tehnologii și abordări care permit îmbunătățirea și personalizarea intervenției/tratamentului pentru fiecare client/pacient în parte. În plus, există o creștere a conștientizării nevoii de servicii de terapie ocupațională, ceea ce înseamnă că există oportunități continue de creștere și dezvoltare în acest domeniu. Prin urmare, este important să rămânem deschiși și entuziaști în fața schimbărilor și să ne adaptăm continuu pentru a ne asigura că putem oferi cele mai bune servicii pacienților noștri și să contribuim la creșterea profesiei.

***Cu sinceritate,
Autorii***

INTRODUCERE

Evaluarea în terapia ocupațională este un proces esențial pentru a înțelege nevoile și problemele pacientului/clientului, precum și pentru a planifica și implementa un plan de tratament adecvat. Evaluarea poate include evaluarea fizică, cognitivă, psihologică și socială a clientului/pacientului, precum și evaluarea mediului în care acesta trăiește și muncește.

Exista o varietate de metode și instrumente disponibile pentru evaluarea abilităților și competențelor ocupaționale, cum ar fi evaluarea standardizată, observația directă, interviul și testarea funcțională. În aceasta carte, vom discuta aceste metode și instrumente, precum și modul în care pot fi utilizate pentru a evalua abilitățile și competențele ocupaționale ale clientului/pacientului.

Evaluarea este un pas esențial în terapia ocupațională, care permite terapeuților să înțeleagă nevoile și problemele individului. Asociația Americană de Terapie Ocupațională, engl. *American Occupational Therapy Association* – AOTA, subliniază importanța evaluării pentru a planifica și implementa un plan de tratament adecvat (AOTA, 2014).

De altfel, majoritatea autorilor au relevat importanța evaluării abilităților și competențelor ocupaționale pentru a identifica abilitățile deficitare sau care lipsesc pacientului, fiind necesară o selectare riguroasă a metodelor și instrumentelor utilizate pentru acest demers complex. Evaluarea competențelor pacienților în terapia ocupațională se realizează prin aplicarea unor ghiduri și instrumente specifice, precum și prin observație clinică directă și interviuri. Scopul acestei evaluări holistice este determinarea independenței funcționale a pacientului prin evaluarea elementelor motorii și senzoriale, precum și a funcțiilor cognitive și a activităților cotidiene. De asemenea, aceste elemente sunt luate în considerare pentru a identifica abilitățile și nevoile pacientului în ceea ce privește ortezele și ajutoarele tehnice asistive care îi pot fi recomandate (Avello-Sáez și colab., 2022).

Dezvoltarea domeniului terapiei ocupaționale a determinat înțelegerea importanței evaluării abilităților fizice, psihice, sociale și a mediului în care pacientul trăiește și muncește pentru a planifica un plan de tratament adecvat. Prin urmare, această carte se concentrează pe evaluarea în terapia ocupațională, atât prin prezentarea metodelor de evaluare și instrumentelor, cât și prin prezentarea unor cazuri practice aplicative.

În acest sens, cartea va explora diferitele metode de evaluare utilizate în terapia ocupațională, inclusiv evaluarea abilităților ocupaționale, a mediului și a abilităților fizice, psihice și sociale. Vor fi prezentate

instrumente și tehnici specifice utilizate pentru evaluarea pacienților cu diverse probleme de sănătate, din diferite categorii de vârstă. De asemenea, vor fi prezentate diverse situații clinice și maniera în care raționamentul profesional ajută la selectarea instrumentelor de evaluare adecvate și va fi discutat cum acestea pot fi utilizate pentru a planifica și implementa un plan de tratament adecvat.

Cartea va oferi, de asemenea, exemple practice și studii de caz care ilustrează aplicarea metodelor de evaluare în practica terapeutică. Acestea vor fi utilizate pentru a sublinia importanța evaluării în procesul de tratament și pentru a oferi terapeuților ocupaționali și studenților o înțelegere mai profundă a acestui subiect.

Este important de menționat faptul că studiile de caz sunt esențiale în practica profesională a terapiei ocupaționale, deoarece acestea oferă exemple concrete de aplicare a cunoștințelor teoretice în contexte reale. Studiile de caz pot fi utilizate pentru a demonstra modalitățile de evaluare, planificare și implementare a intervențiilor terapeutice, precum și pentru a pune în evidență rezultatele obținute prin terapie.

De asemenea, prin intermediul studiilor de caz, terapeuții ocupaționali pot înțelege mai bine nevoile și experiențele pacienților, precum și obstacolele cu care aceștia se confruntă în procesul de recuperare și reintegrare socială. În acest sens, studiile de caz pot fi utilizate pentru a îmbunătăți practica profesională a terapiei ocupaționale prin dezvoltarea de abordări și tehnici terapeutice inovatoare, adaptate la nevoile individuale ale pacienților.

Terapeuții ocupaționali beneficiază în mod obișnuit de studii de caz ca o sursă valoroasă de informații care îi ajută să învețe din experiențele altor specialiști și să îmbunătățească calitatea serviciilor pe care le oferă pacienților. Această carte oferă numeroase studii de caz, adaptate problemei abordate în fiecare capitol, și își propune să fie un instrument util pentru terapeuții ocupaționali și studenții de terapie ocupațională. Cartea oferă o perspectivă completă asupra evaluării în terapia ocupațională și ajută la înțelegerea profundă a metodelor și instrumentelor utilizate în acest proces. Prin urmare, terapeuții ocupaționali și studenții de terapie ocupațională ar trebui să beneficieze de acest instrument valoros pentru a-și dezvolta competențele în domeniul lor de activitate.

Studiile de caz au fost integrate în mod natural în text, după prezentarea teoriei corespunzătoare fiecărui subcapitol. De exemplu, după prezentarea metodei de evaluare prin observație în terapia ocupațională, am inclus o scurtă descriere a unui caz în care această metodă a fost folosită, precum și rezultatele obținute. Astfel, studiul de caz descris a reprezentat o

oportunitate de a ilustra beneficiile acestei metode și de a arăta cititorului modul în care poate fi aplicată într-un context real.

În general, studiile de caz au fost integrate în mod strategic într-un capitol pentru a oferi cititorului exemple concrete și relevante pentru teoria prezentată și pentru a-l ajuta să înțeleagă mai bine modul în care aceasta poate fi aplicată în practică. Scopul acestei cărți este de a oferi o privire de ansamblu asupra evaluării în terapia ocupațională cu exemplificări concrete și de a sublinia importanța acestui proces în planificarea și implementarea unui plan de tratament adecvat pentru clienți/pacienți.

Obiectivele cărții pot fi sumarizate astfel:

1. să ofere o înțelegere a importanței evaluării în terapia ocupațională și a rolului acesteia în procesul de tratament;
2. să prezinte metodele și instrumentele utilizate pentru evaluarea abilităților și competențelor ocupaționale;
3. să ofere exemple practice și studii de caz care ilustrează aplicarea metodelor de evaluare în practica terapeutică;
4. să ofere terapeuților ocupaționali și studenților o înțelegere mai profundă a evaluării în terapia ocupațională;
5. să fie un instrument valoros pentru terapeuții ocupaționali și studenții în terapie ocupațională care doresc să își îmbunătățească cunoștințele și abilitățile în domeniul evaluării;
6. să ofere o perspectivă clară asupra modului în care avansul tehnologic în viitor poate influența modul în care evaluarea este realizată și valorificată în profesia de terapie ocupațională, evidențiind astfel oportunitățile și provocările care ar putea apărea în viitorul dezvoltării acestei profesii.

Aceste obiective se vor realiza prin prezentarea unei abordări complete și detaliate a evaluării în terapia ocupațională, furnizând informații despre metodele și instrumentele utilizate, exemple practice și studii de caz, precum și prin discuții despre importanța evaluării în procesul de tratament și cum aceasta poate fi utilizată pentru a planifica și implementa un plan de tratament adecvat pentru pacienți.

Sursele bibliografice pentru această carte au fost selectate prin intermediul unei metodologii riguroase de cercetare. În primul rând, s-au utilizat baze de date precum Scopus, Web of Science, Google Scholar, PubMed, CINAHL Ultimate (EBSCO), MEDLINE, NCBI, REHABDATA, Health Collection (Informit), Cochrane Library, Health & Medicine (ProQuest), Health Source - Nursing/Academic Edition (EBSCO) pentru a identifica studii relevante și articole publicate în domeniul evaluării în terapia ocupațională. În al doilea rând, s-au consultat cărți și manuale de specialitate din domeniu, pentru a avea o imagine completă și actualizată asupra tematicii.

Au fost luate în considerare lucrările redactate de autori recunoscuți în domeniul evaluării în terapia ocupațională, precum și lucrările cu un grad ridicat de relevanță pentru subiectul abordat în carte. Toate sursele au fost apoi evaluate pentru calitatea și relevanța lor pentru problematica cărții, iar cele considerate importante și valoroase au fost incluse în bibliografie.

În concluzie, sursele bibliografice au fost selectate prin intermediul unei metodologii riguroase, care a implicat o cercetare extinsă în bazele de date și cărțile de specialitate și o evaluare atentă a relevanței și calității surselor pentru subiectul cărții.

Cartea este structurată conform următoarelor capitole:

1. Introducere – această secțiune se concentrează pe procesul de evaluare în terapia ocupațională și importanța acesteia în planificarea și implementarea tratamentului eficient pentru pacienții cu diverse probleme de sănătate. Este discutată importanța evaluării, sunt trecute în revistă metodele și instrumentele utilizate, precum și modul în care rezultatele evaluării sunt utilizate pentru a planifica și implementa tratamentul eficient pentru pacienți, precum și pentru a monitoriza progresul pacientului.

De asemenea, introducerea face o prezentare succintă a principalelor capitole ale cărții, cu scopul de a atrage interesul cititorilor și de a le oferi o imagine de ansamblu asupra temelor abordate în carte. Această prezentare servește ca o hartă sau o modalitate de orientare pentru cititori, oferindu-le o privire de ansamblu asupra subiectelor și a structurii cărții. Introducerea este realizată sub forma unui sumar executiv, care include titlurile capitolelor și o scurtă descriere a conținutului.

Capitolul I – Conceptul de evaluare în terapia ocupațională: în acest capitol se prezintă definiția conceptului de evaluare și diferitele tipuri de evaluare utilizate în acest domeniu, cum ar fi evaluarea clinică, evaluarea prin observație și evaluarea prin teste standardizate. Se subliniază importanța evaluării în stabilirea obiectivelor terapeutice și planificarea intervențiilor. Se dezbate diferențele dintre evaluarea în terapia ocupațională și alte domenii precum fizioterapia sau psihologia, precum și importanța evaluării interdisciplinare în abordarea pacienților cu probleme complexe.

Capitolul examinează problema evaluării în terapia ocupațională și definește termenii-cheie relevanți, inclusiv evaluare, screening și evaluare comprehensivă. În plus, sunt prezentate metodele de evaluare prin observație, interviuri și teste standardizate în terapia ocupațională. În general, capitolul oferă o perspectivă amplă asupra conceptului de evaluare în terapia ocupațională și relevanța acesteia în abordarea pacienților cu diverse patologii. De asemenea, oferă o imagine de ansamblu a metodelor de evaluare utilizate în practica profesională a terapiei ocupaționale și a diferențelor dintre acestea.

Studiile de caz oferite în acest capitol sunt, în general, exemple concrete care ilustrează teoria prezentată și arată cum aceasta poate fi aplicată în practică. Ele sunt importante și relevante pentru practica profesională deoarece oferă ocazia de a analiza și de a înțelege situații complexe întâlnite în domeniu și modul în care s-au putut gestiona. De asemenea, prin studiile de caz, cititorul poate să-și dezvolte abilitățile de diagnostic și de planificare a intervenției într-un mod mai concret.

Capitolul II – Importanța evaluării în terapia ocupațională din perspectiva analizei activităților: este dezvoltat conceptului de analiză a activităților, care este legat strâns de evaluare și terapia ocupațională. Astfel, cititorii sunt introduși în conceptul de analiză a activităților și vor înțelege rolul său în evaluarea pacienților în terapia ocupațională.

Analiza de activități implică descompunerea unei sarcini în funcții fiziologice și cerințe necesare, luând în considerare mediul și abilitățile cognitive. Inițial, metoda a fost folosită pentru analiza eficienței mișcărilor lucrătorilor și ulterior pentru reeducarea vocațională și terapia prin activități artistice. Terapia ocupațională se concentra inițial pe reabilitare pentru creșterea mobilității articulare și recuperarea abilităților afectate de traumatisme. În acel moment, analiza activității a inclus elemente cognitive, emoționale și sociale. Analiza activității este utilizată pentru a identifica obiectivele tratamentului prin selectarea activităților care ridică dificultăți de efectuare și a celor care ar trebui să fie prioritatea în tratament.

Capitolul argumentează faptul că terapeuții ocupaționali trebuie să selecteze activități adecvate pentru fiecare client în parte, utilizând o abordare personalizată și individualizată, pentru a îmbunătăți abilitățile fizice, cognitive și sociale ale acestora. Analiza activităților joacă un rol important în identificarea abilităților componente necesare pentru o anumită activitate și în dezvoltarea unor obiective terapeutice specifice. Se desprinde ideea conform căreia este important ca terapeuții să fie în continuă învățare și să-și adapteze abordarea în funcție de nevoile clienților lor. Analiza activității poate ajuta la determinarea adecvării unei activități pentru un client specific și la realizarea obiectivelor terapiei în timpul disponibil.

Acest capitol prezintă studii de caz și modele practice pentru a ilustra importanța evaluării în terapia ocupațională din perspectiva analizei activităților. Cititorii vor găsi astfel exemple concludente care ilustrează modul în care terapeuții ocupaționali pot utiliza evaluările comprehensive pentru a dezvolta planuri de tratament personalizate pentru pacienții lor.

În încheierea capitolului se prezintă exemple de formulare de analiză a activităților care ajută la dezvoltarea unui plan personalizat de intervenție terapeutică pentru pacienți. Se insistă asupra faptului că analiza formală a activității poate fi consumatoare de timp și de aceea trebuie să fie simplă și

utilă în descrierea caracteristicilor esențiale ale activității. Documentarea analizei activității este importantă pentru rambursarea cheltuielilor cu îngrijirile de sănătate și identitatea profesională a terapeutului.

Capitolul III – Testele funcționale de evaluare utilizate în terapia ocupațională: se concentrează pe evaluarea funcțională în terapia ocupațională, prezentând cinci teste funcționale utilizate în domeniul medical și de reabilitare: Testul ridică-te și mergi (TUG), Scala de echilibru Berg (BBS), Testul manual muscular (MMT), Testul cu ceainicul (KT) și Testul de independență funcțională (FIM). În introducere, se subliniază importanța evaluării funcționale în domeniul medical și de reabilitare pentru a evalua nivelul de funcționare și de dizabilitate al unei persoane cu o problemă de sănătate.

De asemenea, se face referire la Clasificarea Internațională a Funcționării, Dizabilității și Sănătății (ICF), care este un cadru esențial pentru descrierea funcționării și a dizabilității în legătură cu o problemă de sănătate, permițând evaluarea nivelului de capacitate și performanță a unei persoane în ceea ce privește structurile și funcțiile corpului, activitățile și participarea.

Fiecare test este prezentat în termeni descriptivi, oferind informații detaliate despre modul în care se efectuează și despre proprietățile psihometrice ale acestuia. De asemenea, sunt prezentate studii de caz de terapie ocupațională pentru fiecare test, oferind exemple practice despre modul în care aceste teste pot fi utilizate în activitatea clinică pentru a evalua nivelul de funcționare și de dizabilitate al pacienților. Aceste studii de caz includ detalii despre pacienți, obiectivele terapeutice și modul în care testele funcționale de evaluare au fost utilizate în procesul de evaluare și planificare a tratamentului.

Prin intermediul studiilor de caz prezentate, capitolul demonstrează aplicabilitatea practică a acestor teste și modul în care pot contribui la îmbunătățirea calității vieții pacienților cu diverse patologii. Evaluarea funcțională în terapia ocupațională devine astfel un element esențial în abordarea holistică și personalizată a fiecărui client/pacient, promovând recuperarea și maximizând independența și participarea acestora în activitățile de zi cu zi.

În concluzie, acest capitol oferă o prezentare detaliată a evaluării funcționale în terapia ocupațională, prezentând cinci teste funcționale utilizate în mod frecvent în practica clinică, împreună cu studii de caz care ilustrează modul în care aceste teste pot fi utilizate în procesul de evaluare și planificare a tratamentului pentru pacienți cu diverse patologii.

Capitolul IV – Evaluarea abilităților ocupaționale și a performanței ocupaționale: se axează pe procesul de evaluare a abilităților și performanțelor ocupaționale în terapia ocupațională. Evaluarea abilităților

ocupationale implică determinarea capacității unei persoane de a-și desfășura activitățile cotidiene și de a-și atinge obiectivele ocupationale, prin evaluarea abilităților fizice, cognitive, emoționale și sociale. Evaluarea performanței ocupationale se referă la modul în care o persoană efectuează aceste activități sau sarcini, inclusiv viteza, precizia și calitatea acestora. Evaluarea performanței ocupationale ar trebui să aibă un rol primar în terapia ocupațională, în timp ce evaluarea componentelor performanței fizice trebuie să devină secundară.

Scopul evaluării performanței ocupationale este de a identifica deficiențele unei persoane într-o anumită activitate și de a dezvolta planuri de intervenție pentru a îmbunătăți performanța sa ocupațională. Evaluarea performanței ocupationale este un proces important pentru terapia ocupațională, inclusiv în cazul copiilor și vârstnicilor. Scopul său este de a identifica activitățile sau rolurile zilnice în care clientul întâmpină dificultăți sau nu poate participa din cauza bolii, dizabilității sau lipsei de abilități. Evaluarea ia în considerare atât performanța clientului, cât și mediul în care acesta activează.

În cadrul capitolului este descris pe larg Chestionarul Canadian de Evaluare a Performanței Ocupationale (COPM). COPM este un instrument de evaluare utilizat în mod uzual în domeniul terapiei ocupationale și al recuperării fizice. COPM măsoară performanța și satisfacția clienților/pacienților în activitățile lor de viață zilnică, astfel încât terapeuții să poată identifica problemele care afectează capacitatea acestora de a-și îndeplini sarcinile cotidiene și de a-și îmbunătăți calitatea vieții. Datele teoretice sunt ilustrate apoi sugestiv și aplicativ prin două studii de caz despre utilitatea COPM în practica terapiei ocupationale.

Studiile de caz prezentate argumentează concret și practic modul în care COPM poate fi utilizat în cadrul terapiei ocupationale, evidențiind beneficiile și relevanța sa în îmbunătățirea funcționării și a stării generale a pacienților. Astfel, COPM se dovedește a fi un instrument fundamental în procesul de evaluare și planificare a tratamentului în terapia ocupațională, contribuind la promovarea autonomiei și a satisfacției pacienților în activitățile lor de viață zilnică.

Capitolul V – Analiza contextului și a mediului de viață al pacientului: evaluarea contextului și a mediului de viață al pacientului este determinantă pentru a înțelege cum aceste elemente afectează abilitățile ocupationale și performanța pacientului. Analiza poate include evaluarea mediului fizic, social și cultural în care pacientul trăiește și lucrează, precum și a rolurilor și responsabilităților sale în societate. Acest lucru poate ajuta la identificarea barierelor și limitărilor care pot afecta abilitățile ocupationale ale pacientului și la planificarea unui plan de tratament adecvat.

Capitolul are ca scop evaluarea și înțelegerea contextului în care pacientul trăiește și a modului în care acesta afectează sănătatea și funcționarea sa. Structura capitolului include o introducere care prezintă importanța analizei contextului și a mediului de viață în terapia ocupațională, urmată de informații teoretice și aplicative care abordează aspecte specifice, cum ar fi importanța datelor demografice, antecedentelor medicale, a stării de sănătate actuale, mediului de viață, independenței, participării la activități, resurselor financiare și comunitare. Reperele teoretice includ concepte legate de modelul biopsihosocial al sănătății, care susține că sănătatea este influențată atât de factori biologici, cât și de factori sociali și psihologici. De asemenea, conceptele de mediu de viață sănătos și de participare socială sunt discutate în această secțiune, precum și impactul social determinant al sănătății. Scopul final al acestui capitol este de a oferi o imagine completă a contextului pacientului, care poate fi utilizată pentru a asigura proiectarea și planificarea informată a terapiei, pentru a ajuta la îmbunătățirea sănătății și a funcționării acestuia.

Conceptul de medii de viață este prezentat și definit ca fiind acele contexte care apar în afara indivizilor și provoacă reacții la nivel individual, dar și din punct de vedere al impactului asupra ocupațiilor umane. Mediile de viață pot ajuta sau pot împiedica o ocupație satisfăcătoare, iar persoanele cu dizabilități se confruntă adesea cu medii de viață care au multe constrângeri. Profesioniștii din domeniul terapiei ocupaționale au revizuit concepțiile despre ocupație și mediu, pentru a schimba mediile dezavantajoase și pentru a defini noi metode de îmbunătățire a ocupației, bazate pe dorințele și participarea activă a persoanelor cu dizabilități.

Ca instrument reprezentativ pentru evaluarea contextului și a mediului de viață, Scala de evaluare a mediului rezidențial (REIS) este folosită în terapia ocupațională pentru a evalua în mod cuprinzător mediul de locuit și modul în care acesta poate satisface nevoile și dorințele persoanelor care se află într-un mediu rezidențial. REIS evaluează în mod global mediul de locuit și modul în care acesta poate satisface nevoile și dorințele rezidenților în patru domenii distincte: spațiul, obiectele, relațiile de sprijin și structura activităților. REIS utilizează patru metode de colectare a datelor, inclusiv vizita în casă, observarea rutinelor și activităților zilnice, interviurile cu rezidenții și cu îngrijitorii. Pentru a sprijini evaluarea, REIS este bazat pe Modelul Ocupației Umane (MOHO), care abordează modul în care ocupația este motivată și organizată în modele de viață cotidiene și realizată în contextul mediului înconjurător.

Datele obținute prin aplicarea REIS pot fi utilizate pentru a ghida recomandări menite să îmbunătățească calitatea vieții rezidenților, concentrându-se pe sentimentul de identitate și competență al acestora în ceea

ce privește oportunitățile, resursele, cerințele și constrângerile care promovează implicarea în activități semnificative și cultural adecvate. REIS poate fi utilizat într-o gamă largă de medii de locuit, inclusiv în case de grup, cămine de bătrâni și locuințe unifamiliale, care servesc indivizii cu o gamă largă de afecțiuni și dizabilități.

În final, în capitol este prezentat un studiu de caz clinic reprezentativ cu privire la aplicabilitatea evaluării prin REIS a unui subiect care necesită intervenție de terapie ocupațională. Astfel, acest studiu de caz aduce în prim-plan într-un mod holistic beneficiile terapiei ocupaționale și importanța evaluării prin REIS în îmbunătățirea calității vieții individului.

Capitolul VI – Comunicarea rezultatelor evaluării și colaborarea cu echipa de tratament: în acest capitol sunt relevate informații despre importanța comunicării eficiente între terapeutul ocupațional și membrii echipei de tratament, precum și despre modalitățile eficiente de comunicare a rezultatelor evaluării pacientului. Comunicarea eficientă a rezultatelor evaluării pacientului condiționează obținerea unui tratament eficace. De aceea, terapeutul ocupațional trebuie să fie capabil să prezinte rezultatele evaluării într-un mod clar și accesibil, astfel încât să poată fi folosite în procesul de planificare a tratamentului.

Evaluarea în sine este strâns legată de procesul de comunicare eficientă cu pacientul și familia acestuia, ajutând terapeutul să înțeleagă problemele și nevoile pacientului, să stabilească obiectivele tratamentului și să monitorizeze progresul său. Este important ca terapeutul ocupațional să lucreze cu membrii echipei de tratament, cum ar fi medicul de familie, psihologul, fizioterapeutul, asistentul social sau alți specialiști, pentru a asigura un plan de tratament integrat și coerent. În general, cu aplicabilitate în domeniul terapiei ocupaționale, au fost identificate patru stiluri fundamentale de comunicare: analitic, intuitiv, funcțional și personal, care pot ajuta indivizii să înțeleagă modul în care comunică și cum se compară stilul lor cu cel al altora.

Îmbinarea stilurilor de comunicare poate fi utilă în situațiile clinice pentru a adapta mesajele și abordările la nevoile și preferințele pacienților și ale familiilor lor. Prin combinarea abilităților și abordărilor diferite, terapeuții ocupaționali pot fi mai eficienți în a dezvolta planuri de îngrijire personalizate și în a comunica cu pacienții și familiile lor în mod eficient și empatic.

Unul dintre aspectele importante ale comunicării în terapia ocupațională este adaptarea la nevoile și preferințele pacienților. În timp ce la nivel global comunicarea a devenit mai tehnică, cu un control mai mare și conținuturi mai detaliate, terapeuții ocupaționali au reușit să își păstreze atenția și empatia față de punctul de vedere al clientului. Această atitudine le permite să își adapteze comportamentul pentru a se potrivi cu nevoile și

preferințele pacienților, în timp ce mențin un nivel ridicat de competență tehnică.

Abilitățile de comunicare și empatia sunt esențiale pentru a construi o relație de încredere cu pacienții și pentru a încuraja colaborarea cu ei în procesul de recuperare și îmbunătățire a calității vieții lor. În general, îmbunătățirea abilităților de comunicare poate ajuta terapeutul să ofere cea mai bună îngrijire și să se asigure că pacientul este înțeles și se simte confortabil.

Pe lângă îmbunătățirea abilităților de comunicare, este important ca terapeutul să aibă o abordare empatică și să se preocupe cu adevărat de starea de bine a pacientului. Terapeutul ar trebui să acorde atenție nevoilor și preferințelor individuale ale pacientului și să încurajeze participarea activă a acestuia în procesul de tratament și recuperare. Aceste abilități pot ajuta la îmbunătățirea relației terapeut-pacient și la obținerea unor rezultate mai bune pentru pacient.

În finalul capitolului este prezentat un studiu de caz care să susțină importanța comunicării rezultatelor evaluării. Aplicabilitatea studiului de caz se extinde dincolo de teorie și oferă terapeuților ocupaționali instrumente și abordări practice pentru a-și îmbunătăți abilitățile de comunicare, ceea ce poate avea un impact pozitiv asupra procesului de tratament și recuperare al pacienților lor.

Capitolul VII – Perspective viitoare și cercetarea în domeniul evaluării în terapia ocupațională: în ultimul capitol al cărții sunt înfățișate subiecte legate de evoluția dinamică a terapiei ocupaționale, din perspectiva revoluției tehnologice, cu accent pe importanța evaluării și cercetării continue din acest domeniu.

Terapia ocupațională reprezintă o componentă fundamentală în optimizarea dimensiunii existențiale a individului afectat de diverse boli, iar procesul evaluativ își adaugă o importanță determinantă în fundamentarea și desfășurarea eficientă a demersului terapeutic. De aceea, cercetarea în domeniu continuă să se dezvolte, cu accent pe utilizarea tehnologiei avansate, dezvoltarea de instrumente de evaluare mai precise și evaluarea centrată pe pacient. Abordarea integrată a evaluării și tratamentului poate fi mai eficientă în îmbunătățirea funcției și a calității vieții pacienților, iar aceste eforturi de cercetare vor contribui la dezvoltarea unor maniere mai personalizate și eficiente de tratament.

Tehnologia de realitate augmentată poate fi utilizată în terapia ocupațională pentru a ajuta pacienții cu diverse afecțiuni, iar folosirea tehnologiilor moderne poate oferi terapeuților ocupaționali instrumente eficiente de evaluare și tratament pentru cazurile cu nevoi complexe. Utilizarea tehnologiilor informației și comunicațiilor poate îmbunătăți